

No.26

January 2024

Address of Foreign Minister Hakan Fidan to the Grand National Assembly of Türkiye

SAM Papers

stratejik araştırmalar merkezi
center for strategic research

Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı
Republic of Türkiye Ministry of Foreign Affairs

Dışışleri Bakanı Hakan Fidan'ın TBMM Genel Kuruluna Hitabı

21 Aralık 2023

SAM Papers

No.26
January 2024

Address of Foreign Minister Hakan Fidan to the Grand National Assembly of Türkiye	1
Overview of International Issues and Our Goals	2
Strengthening Regional Peace and Security	3
Alliances and New Partnership Mechanisms	12
Enhancing Economic Development and Welfare	14
Influencing the Transformation of the Global System	17
Looking Ahead to 2024	19

Dr. Hakan Fidan

Minister of Foreign Affairs of the Republic of Türkiye

SAM Papers presents scholarly analysis by Turkish and international academics on topics of interest to the policy community. The views expressed in this article are those of the author and should not be attributed to the Center for Strategic Research. SAM Papers is published by Center for Strategic Research (SAM).

Address of Foreign Minister Hakan Fidan to the Grand National Assembly of Türkiye*

December 21, 2023, Ankara

Mr. President,

Dear Members of Parliament,

On behalf of my Ministry and myself, I would like to greet the Grand National Assembly with respect.

I am pleased to be in your presence on the occasion of the discussions on the draft budget of the Ministry of Foreign Affairs for the Fiscal Year 2024, at this significant time, as we celebrate the 100th anniversary of our Republic and the 500th anniversary of our Foreign Ministry.

My colleagues and I have carefully taken note of your evaluations of my Ministry and foreign policy. I would like to thank you for your efforts.

Our independent and national foreign policy, which we implement within the framework of our "Century of Türkiye" vision, represents a profound and multidimensional field.

* The original transcript of this speech delivered by Hakan Fidan, Minister of Foreign Affairs, on 21 December 2023 on the occasion of the 2024 Budget Discussions in the 28th Legislative Term can be found on page 23.

Understandably, it is not possible to address all foreign policy issues in detail during the time allocated to me. I would like to share with you some insights on the main issues.

Overview of International Issues and Our Goals

We witness that the international system has long been fluctuating in uncertainty and instability which are further deepened by the increasing geopolitical and geo-economic competition among the great powers.

The Ukrainian War, which deeply shook the security environment in the Euro-Atlantic region, has brought conventional war back to the European continent. While this war continues, the developments in the Middle East after October 7, 2023 have deeply shaken both our region and the global system.

In addition to the wars in Gaza and Ukraine, tensions in Syria, Iraq, Libya, the Caucasus, and the Balkans once again show that our country is at the center of geopolitical and geostrategic fault lines.

Coups, political crises, terrorism, and internal conflicts in Africa further complicate this picture.

The Türkiye-centered independent foreign policy that we have been following under the leadership of our President has transformed our country into an actor that sets the international agenda and makes an impact in critical geographies.

As the Ministry of Foreign Affairs, we have categorised our strategic objectives in four main areas:

- Strengthening regional peace and security.
- Expanding the institutional basis of our foreign relations through new alliances and partnership mechanisms.
- Enhancing economic development and welfare in our region.
- Influencing the transformation of the global system.

The Türkiye-centered independent foreign policy that we have been following under the leadership of our President has transformed our country into an actor that sets the international agenda and makes an impact in critical geographies.

We carry out our foreign relations in a holistic manner, covering, inter alia, security, intelligence, technology, economy, trade, energy, transport, and culture.

Strengthening Regional Peace and Security

The war crimes committed in Gaza pain everyone with a conscience.

We have always been the voice of the Palestinian people. Today, under the leadership of our President, we are working to end this atrocity by mobilizing all our means.

The Israeli-Palestinian conflict and the persecution in Gaza deeply affect the entire region and global balances.

More than 20,000 innocent civilians, 70 percent of whom are women and children, have been deliberately killed in Gaza. Hospitals, schools, sanctuaries, and infrastructure are being destroyed. Two and a half million people are under constant bombardment.

The war crimes committed in Gaza pain everyone with a conscience.

It is equally appalling that some Western countries publicly support Israel's massacres and war crimes. In fact, the biggest obstacle to the resolution of the Palestinian issue is the unconditional support given to Israel by the United States of America.

Unfortunately, the political systems of the United States and certain Western countries have been designed on the basis of double standards that allow for turning a blind eye to all of Israel's illegal actions.

This approach of the West has led to a skewed moral compass, and has damaged the legal principles and values that underpin the international system. Under these circumstances, Türkiye's rational and effective foreign policy, which is driven by moral values has become more important than ever.

This is why we raise our voice in the face of the atrocities committed in Gaza. At all costs, we will never refrain from saying what is right and what is wrong.

We have always been on the side of our Palestinian brothers and sisters, and we will continue to do so in the upcoming period.

Esteemed Members of Parliament,

At the General Session on October 12, I had informed you about the developments in Gaza. Following this, our nation's strong will on the issue was reflected in the Grand National Assembly's declaration on the attacks against civilians in Gaza. This declaration also provided great support to our efforts, and I would like to express my gratitude in this regard.

Since the first day of the crisis, we have carried out intensive diplomacy under the leadership of our President, and have mobilized regional and global mechanisms to that end.

Along with my colleagues in the Contact Group, established as an outcome of the Extraordinary Joint Summit of the Organisation of Islamic Cooperation and the Arab League, we continue to take international initiatives.

In this framework, we held intensive talks in Beijing, Moscow, London, Paris, Barcelona, Brussels, New York, Geneva, Washington D.C., and Ottawa. On December 15, 2023, we came together with the Nordic and Benelux countries in Oslo.

We find it valuable that, unlike in the past, a common platform has been established for the first time to follow up the decisions taken by Islamic countries. The Contact Group has enabled Islamic countries to adopt a common stance and take diplomatic initiatives together.

Thus, we have gone beyond condemnation; the feelings and expectations of our peoples on the Palestinian issue have been conveyed directly to our interlocutors, pressure has been exerted on leading actors, including the West, and the international community has been forced to take a stance.

In fact, on December 12, 2023, the draft resolution on an emergency humanitarian ceasefire, co-sponsored by 104 countries including Türkiye, was adopted by 153 votes at the United Nations General Assembly. Compared to the vote on October 26, the change in favor of Palestine in the attitude of 27 countries, which had previously abstained, is an indication of the effectiveness of our diplomatic contacts.

Esteemed Members of Parliament,

Türkiye carries out its solution-oriented initiatives on Palestine through two main tracks.

On the first track, we endeavor to ensure a ceasefire, the delivery of humanitarian aid, and the prevention of the expulsion of Palestinians from Gaza. At the same time, we call attention to the risk that this atrocity may lead to a social explosion in the region.

On the second track, we emphasize that lasting peace and security can only be established through a two-state solution. We draw attention to the fact that the problem cannot be solved with measures that are based only on Israel's security and are focused exclusively on Gaza.

The problem cannot be solved without ending the Israeli occupation. A sovereign and independent Palestinian state must be established immediately.

It has now become a strategic imperative that the countries in the region own the problem and become a partner in the solution. The guarantorship mechanism that Türkiye has proposed has precisely that aim.

As Türkiye, we have delivered 2,500 tons of humanitarian aid so far. Together with Kuwait, we have delivered 1,107 tons of aid to the port of El Arish, and we have brought 283 cancer patients and injured individuals to our country. Our efforts to establish a field hospital in Gaza are ongoing.

A sovereign and independent Palestinian state must be established immediately. It has now become a strategic imperative that the countries in the region own the problem and become a partner in the solution. The guarantorship mechanism that Türkiye has proposed has precisely that aim.

To date, we have evacuated a total of 1,149 people from Gaza. We continue the evacuation procedures of our remaining citizens and their family members, and we aim to conclude this safely and as soon as possible.

Esteemed Members of Parliament,

To our north, the war in Ukraine continues simultaneously. As part of our efforts to end the war on the basis of a just and lasting peace, we strongly support the restoration of the territorial integrity and sovereignty of Ukraine, including Crimea.

We seek to restrain the regional and global impact of this war. We continue our intensive efforts to revitalize the Black Sea Grain Initiative, which has played a key role in ensuring global food security and maintaining stability in the Black Sea region, delivering 33 million tons of grain to world markets.

As part of our efforts to end the war on the basis of a just and lasting peace, we strongly support the restoration of the territorial integrity and sovereignty of Ukraine, including Crimea.

Despite the unfavorable circumstances created by the war, we continue our bilateral cooperation with Russia and Ukraine on the basis of our national interests and international obligations. It is always our top priority to protect and guarantee the rights of Crimean Tatar Turks.

We will continue to seek favorable conditions to bring the parties together in our country.

Esteemed Members of Parliament,

The main elements of our policy towards Syria are clear:

- We are fully committed to the territorial integrity and political unity of Syria.
- Our fight against terrorist organizations, first and foremost against the PKK/YPG, will continue unabated.
- We attach importance to preventing the flow of migration from Syria to our country and ensuring the voluntary return of Syrians to their country.
- We support political processes, including UN Security Council Resolution 2254, to ensure internal peace in Syria.

In line with these goals, we maintain our efforts both on the ground and at the table, and pursue our struggle to prevent the creation of a terrorist state in northern Syria.

We will continue to emphasize to all our interlocutors, especially the United States of America, that supporting the PKK/YPG/SDG terrorist organization under the guise of fighting DAESH is a strategic mistake.

We pursue our fight against the PKK terrorist organization and its extensions in Iraq without slowing down, and we do not hesitate to implement the security measures we deem necessary.

We continue to support Iraqi Turkmen.

In close cooperation with all segments in Iraq, we support efforts for the integrity, stability, and prosperity of the country. We support Iraq's integration with its region on the basis of a positive agenda. To this end, we are working with Iraq on the strategically important Development Road project. We discussed all these issues, including the fight against the PKK, in detail with the high-level Iraqi delegation consisting of political, military, and security officials, that we hosted in Ankara on December 19, 2023.

Esteemed Members of Parliament,

Our main priority in Libya is to preserve the unity and territorial integrity of the country and to prevent it from drifting back into conflict. We will continue to improve our dialogue with all segments of Libya's east, west, and south. We will soon reactivate our Consulate General in Benghazi.

Concerning our national cause, the Cyprus issue, our ultimate goal is to find a just, lasting, and sustainable solution, based on the realities on the Island. Unless both sides enjoy equal sovereignty status, it is impossible to bring about negotiations between the parties.

We will resolutely continue our efforts towards the recognition of the Turkish Republic of Northern Cyprus and the development of its relations with other countries.

We wish to advance our relations with our neighbor Greece on the basis of a positive agenda and through a sincere and constructive dialogue. The recent visit of our President was a concrete manifestation of this understanding. We continue in every instance to defend the rights of Turks living in Western Thrace and the Dodecanese.

We will resolutely continue our efforts towards the recognition of the Turkish Republic of Northern Cyprus and the development of its relations with other countries.

We regard the Balkans, of which we are a part, as a region where peace, stability, and prosperity can be enhanced together. Our historical and humanitarian ties are the main elements that distinguish us from other actors involved in the Balkans. In this framework, we are determined to preserve our firm ties and presence in the Balkans.

Alliances and New Partnership Mechanisms

Our alliance and bilateral relations in the Euro-Atlantic geography have been an important topic of Turkish foreign policy for the last 70 years.

The Turkish Armed Forces continue to participate in NATO's activities. Currently, we have assumed the command of the NATO Task Force in Kosovo. We are also actively involved in NATO missions in Hungary, Bulgaria, Romania, and Iraq.

The final decision on the Protocol on Sweden's Accession to NATO will be taken by the Grand National Assembly.

When we look at the policies implemented by certain NATO countries in recent years, the support provided to the PKK/YPG in Syria and the sanctions imposed on Türkiye in the defence industry constitute a contradiction. We highlight this contradiction on every platform, and explain its geostrategic risks and damage to the security of NATO countries.

Our alliance and bilateral relations in the Euro-Atlantic geography have been an important topic of Turkish foreign policy for the last 70 years.

We are determined to advance our integration process with the European Union; however, the EU needs to show the necessary will as well. It is essential that the EU overcomes its lack of strategic vision and common sense, which is caused by the narrow self-interest of certain EU members. Unfortunately, the EU does not take the same encouraging steps for Türkiye that it does for other candidate countries.

The European Union's perception of Türkiye as a competitor rather than a partner and some of our NATO allies' disregard for our security sensitivities are leading our country to develop more capabilities and alternative strategies. This is not a choice for us—it has become an imperative for the survival of our state and nation.

If the EU takes concrete steps to revitalize our country's membership process, this will open up new opportunities for both sides. However, the European Union's perception of Türkiye as a competitor rather than a partner and some of our NATO allies' disregard for our security sensitivities are leading our country to develop more capabilities and alternative strategies. This is not a choice for us—it has become an imperative for the survival of our state and nation.

Enhancing Economic Development and Welfare

In line with our goal of strengthening the environment of stability and prosperity in our region, we are particularly committed to developing and deepening relations with Egypt and the Gulf countries. Our President has been invited to the Gulf Cooperation Council meeting as the guest of honor.

As part of our efforts to strengthen regional connectivity, we aim to make the Trans-Caspian East-West Middle Corridor an effective route.

We continue our efforts to develop projects which will transport Azerbaijan's and Turkmenistan's natural gas to Europe through our country. The natural gas supply agreements we signed with Bulgaria, Hungary, and Romania are other concrete examples of our contribution to Europe's energy supply security.

In line with our goal of strengthening the environment of stability and prosperity in our region, we are particularly committed to developing and deepening relations with Egypt and the Gulf countries.

The historic opportunity for peace between Azerbaijan and Armenia, which emerged after the Second Karabakh War, has become even stronger. We welcome the decision by the two countries to take confidence-building steps, and wish that the peace agreement is signed as soon as possible.

We continue to improve our relations with brotherly Azerbaijan, which we have raised to the level of alliance, in every field. We support the reconstruction and revival of the lands liberated from occupation.

We will continue to carry out the normalization process which we initiated with Armenia, in close coordination with Azerbaijan, taking into account regional developments. The reintroduction of baseless allegations about the 1915 events, by certain third countries, would undermine the normalization process. These countries are not doing Armenia any favour.

The 3+3 Platform for Regional Cooperation, which we pioneered together with Azerbaijan in the South Caucasus, convened in Tehran for the first time at the level of Foreign Ministers. We will organize the next meeting in our country in 2024.

The global influence of the Organization of Turkic States, which is institutionalized through the efforts of our President, is increasing.

Iranian President H.E. Reisi will visit our country soon, on the occasion of the 8th Meeting of the High-Level Cooperation Council.

The global influence of the Organization of Turkic States, which is institutionalized through the efforts of our President, is increasing. We aim to transform this organization into a comprehensive integration model in all areas, from security to economy.

We are also further developing and institutionalizing our bilateral relations with Uzbekistan, Kazakhstan, Turkmenistan, Kyrgyzstan, and Tajikistan in all fields.

Esteemed Members of Parliament,

Our vision of strengthening our friendships and cooperation is not limited to our immediate neighborhood.

Our influence in Africa, which has a special place in our foreign policy, is gradually strengthening. Our ongoing cooperation with the continent in all areas, from security to health, continues on the basis of equal partnership and mutual benefit.

Within the framework of the Asia Anew Initiative, we are developing our relations with Asian countries with a comprehensive and multidimensional approach.

We continue our efforts to raise our relations to a higher level with brotherly countries in South Asia, particularly with Pakistan, Indonesia, and Malaysia, in mutual solidarity.

Our influence in Africa, which has a special place in our foreign policy, is gradually strengthening. Our ongoing cooperation with the continent in all areas, from security to health, continues on the basis of equal partnership and mutual benefit.

While deepening our economic relations with the People's Republic of China, we are increasing our political dialogue. We always emphasize our sensitivities regarding the protection of the fundamental rights and freedoms of Uyghur Turks, both at the bilateral level and at international platforms.

Our activities within the scope of the Latin America and Caribbean Opening Policy have started to produce results, and significant progress has been made in the fields of investment, tourism, and trade.

Influencing the Transformation of the Global System

As part of our strategy for influencing the transformation of the global system, we follow global developments from a holistic perspective.

As our President has stated; "A fairer world is possible." To achieve this ideal, it is necessary to restructure the multilateral governance architecture, particularly the UN Security Council and the international financial institutions.

The geopolitical ramifications of global economic developments are increasing. Crucial raw material and supply chains, new transportation, logistics, and energy corridors continue to be essential aspects of global competition.

We take part in all these projects and, at the same time, we develop new initiatives with Türkiye at the center.

In order to eliminate the global effects of environmental problems and climate change, we pioneer international efforts such as Zero Waste.

The emerging groundbreaking technologies, such as artificial intelligence, transform all fields, from business life to economy, and access to information to international politics. We are just at the beginning of this transformation, and Türkiye closely follows the latest developments and restructures itself accordingly.

Esteemed Members of Parliament,

With our 261 missions abroad, we rank among the first five countries in the world with the broadest network of diplomatic representation.

We protect the interests of our citizens living abroad and provide consular services at the highest standards. We provide more than 70 types of consular services for our citizens in our missions abroad. Since the beginning of 2023, we have carried out three million consular transactions.

With our 261 missions abroad, we rank among the first five countries in the world with the broadest network of diplomatic representation.

In the latest elections, every effort was made to ensure that our citizens living abroad could vote. While 530,000 citizens voted in the 2014 elections, this number reached nearly two million in 2023.

Hate speech, racism, xenophobia, and Islamophobia have reached an alarming level in the whole world, especially in European countries. We pioneer the initiatives for combating these threats on international platforms.

We also continue to stand by our kinspeople and related communities, and to work for their welfare and well-being.

Looking Ahead to 2024

Our busy foreign policy agenda requires a strong Foreign Affairs organization in all aspects. Since the day I took office, we have been taking steps to make the functioning of our Ministry more effective.

We are working towards adapting and modernizing our Ministry in four fields: improving physical conditions, strengthening technical facilities, increasing the number of personnel, and updating legislation.

In line with the increase in the number of our diplomatic missions, we continue to recruit Diplomatic Career Officers. We are also strengthening the infrastructure of our missions abroad within the limits of our budget.

In 2024, we will continue the work we started for improving and renewing our information technology infrastructure.

Esteemed Members of Parliament,

According to the 2022 Final Account, our year-end expenditure amounted to 10.9 billion TL.

We prepared our Final Account within the time limit and the method envisaged by financial legislation, and conveyed it to the Ministry of Treasury and Finance on time. The 2024 Central Government Budget Law Proposal envisages an allocation of 31.4 billion TL to our Ministry.

In addition, the budget proposal for the Directorate for EU Affairs amounting to 4.6 billion TL, 4.2 billion TL of which is for the National Agency and participation in EU programs, and the 2024 budget proposal of the Turkish Accreditation Agency amounting to 266 million TL have also been submitted.

We are working towards adapting and modernizing our Ministry in four fields: improving physical conditions, strengthening technical facilities, increasing the number of personnel, and updating legislation.

We continue to cooperate with the Court of Accounts on the audit of our budget, which is used efficiently by complying with the current austerity measures.

Esteemed Members of Parliament,

Our Ministry will continue to work with devotion and determination to make our country stronger in all fields, and more prosperous and more effective in global politics.

The contributions of the esteemed members of our Grand National Assembly will guide us in advancing our foreign relations further in 2024.

I wish our 2024 budget leads to beneficial developments for all and affirm that it will be used in the most productive, efficient, and transparent way in order to protect the interests of our country, the rights and interests of our citizens abroad.

Thank you.

Dışışleri Bakanı Hakan Fidan'ın TBMM Genel Kuruluna Hitabı*

21 Aralık 2023, Ankara

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Yüce Meclisimizi şahsım ve Bakanlığım adına saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyetimizin 100., Hariciye Teşkilatımızın 500. yılını idrak etmekte olduğumuz bu anlamlı dönemde, Dışışleri Bakanlığımızın 2024 Mali Yılı bütçe tasarısının görüşülmesi vesilesiyle, huzurunuzda bulunmaktan mutluluk duyuyorum.

Sizlerin Bakanlığım ve dış politikayla ilgili değerlendirmelerini ben ve arkadaşlarım dikkatle not ettik. Çalışmalarınız için çok teşekkür ediyorum.

"Türkiye Yüzyılı" vizyonumuz çerçevesinde izlediğimiz bağımsız ve milli dış politikamız, derinlikli ve çok boyutlu bir alandır.

Takdir edersiniz ki, bana ayrılan süre zarfında, tüm dış politika konularını etraflıca anlatma imkanımız bulunmamaktadır. Dolayısıyla başlıca konuları sizlerle paylaşmak istiyorum.

* Dışışleri Bakanı Sayın Hakan Fidan'ın 28. Dönem Yasama Yılında 2024 Bütçe Görüşmeleri vesilesiyle 21 Aralık 2023 tarihinde yaptığı konuşmanın orijinal metni

Uluslararası Meselelere ve Hedeflere Genel Bakış

Uluslararası sistemin uzun süredir belirsizlik ve istikrarsızlık içerisinde savrulduğunu görmekteyiz.

Büyük güçler arasında artan jeopolitik ve jeo-ekonomik rekabet, bu belirsizliği ve istikrarsızlığı daha da derinleştirmektedir.

Avrupa-Atlantik bölgesindeki güvenlik ortamını derinden sarsan Ukrayna Savaşı, Avrupa kıtasına konvansiyonel savaşı yeniden taşımıştır.

Bu savaş devam ederken, 7 Ekim sonrası Orta Doğu'da yaşanan gelişmeler, hem bölgemizi hem de küresel sistemi derinden sarsmıştır.

Gazze ve Ukrayna'daki savaşlara ilaveten; Suriye, Irak, Libya, Kafkaslar ve Balkanlar'daki gerginlikler, ülkemizin jeopolitik ve jeo-stratejik fay hatlarının merkezinde yer aldığını bir kez daha göstermektedir.

Afrika Kıtası'ndaki darbeler, siyasi krizler, terör ve iç çatışmalar, bahsettiğim tabloyu daha da karmaşık hale getirmektedir.

Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde yürüttüğümüz Türkiye eksenli bağımsız dış politika; ülkemizi uluslararası gündemi belirleyen, kritik coğrafyalarda tesir yaratan bir aktöre dönüştürmüştür.

Dışışleri Bakanlığı olarak bu sınamaları dikkate alarak, stratejik hedeflerimizi dört ana alanda sınıflandırmış durumdayız:

- Bölgesel barış ve güvenliği güçlendirmek,
- Yeni ittifaklar, ortaklık mekanizmalarıyla dış ilişkilerimizin kurumsal zeminini genişletmek,
- Bölgemizde ekonomik kalkınmayı ve refahı geliştirmek,
- Küresel sistemin dönüşümüne tesir etmek.

Dış ilişkilerimizi bu anlayış doğrultusunda; güvenlik, istihbarat, teknoloji, ekonomi, ticaret, enerji, ulaştırma ve kültür dahil, bütüncül şekilde yürütmekteyiz.

Bölgesel Barış ve Güvenliğin Güçlendirilmesi

Gazze'de işlenen savaş suçları, vicdan sahibi herkesin yüreğini dağlamaktadır.

Biz öteden beri, Filistin halkının sesi olmayı şiar edindik.

İsrail-Filistin ihtilafı ve Gazze'deki zulüm, tüm bölgeyi ve küresel dengeleri derinden etkilemektedir.

Bugün de Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde tüm imkanlarımızı seferber ederek bu vahşetin durdurulması için çalışmaktayız.

İsrail-Filistin ihtilafı ve Gazze'deki zulüm, tüm bölgeyi ve küresel dengeleri derinden etkilemektedir.

- Gazze'de yüzde 70'i çocuk ve kadınlardan oluşan 20 binden fazla masum sivil kasten öldürülmüştür.
- Hastaneler, okullar, mabetler ve altyapı yerle bir edilmektedir.
- 2.5 milyon insan, durmadan bomba altında.

Bazı Batılı ülkelerin, İsrail'in katliam yapmasını ve savaş suçu işlemesini alenen desteklemeleri, aynı derecede vahimdir.

Esasen Filistin meselesinin çözüme kavuşturulmasının önündeki en büyük engel, Amerika Birleşik Devletleri'nin halihazırda İsrail'e verdiği kayıtsız şartsız destektir.

Maalesef, Amerika'nın ve bazı Batılı ülkelerin siyasi sistemleri, İsrail'in hukuk dışı tasarruflarının tümüne, kör ve sağır kalma esasına göre dizayn edilmiş durumdadır.

Batı'nın bu yaklaşımı, ahlaki pusulanın sapmasına yol açmış; uluslararası sistemi ayakta tutan hukuki ilkeleri ve değerleri zedelemiştir.

Bu şartlar altında, Türkiye'nin ahlaki değerlere bağlı, rasyonel ve etkili dış politika izlemesi, her zamankinden daha kıymetli hale gelmiştir.

Gazze'deki zulüm karşısında, sesimizi yükseltmemizin nedeni de budur.

Her ne pahasına olursa olsun, doğruya doğru, yanlışla yanlış demekten asla çekinmeyeceğiz.

Filistinli kardeşlerimizin daima yanlarında olduk, önümüzdeki süreçte de yanlarında olmaya devam edeceğiz.

Değerli Milletvekilleri,

12 Ekim'deki Genel Görüşmede, gelişmeler hakkında sizleri bilgilendirmiştım. Bilahare, Yüce Meclisimizin Gazze'de sivillere yönelik saldırılar hakkında yayımladığı bildiri, milletimizin bu konudaki güçlü iradesini yansıtmıştır. Çabalarımıza da büyük destek vermiştir. Bunun için şükranlarımı arz ediyorum.

Krizin ilk gününden itibaren Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde yoğun bir diplomasi trafiği yürüttük. Bölgesel ve küresel mekanizmaları harekete geçirdik.

İslam İşbirliği Teşkilatı ve Arap Ligi Olağanüstü Ortak Zirvesi sonucunda kurulan Temas Grubu'ndaki meslektaşlarımla birlikte uluslararası girişimlerde bulunmayı sürdürmekteyiz.

Bu çerçevede Pekin, Moskova, Londra, Paris, Barselona, Brüksel, New York, Cenevre, Vaşington ve Ottawa'da yoğun temaslarda bulunduk. 15 Aralık'ta ise Nordik ve Benelüks ülkeleri ile Oslo'da biraraya geldik.

Krizin ilk gününden itibaren Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde yoğun bir diplomasi trafiği yürüttük. Bölgesel ve küresel mekanizmaları harekete geçirdik.

İslam ülkelerinin geçmişten farklı olarak aldıkları kararların takipçisi olacak, ortak bir platformun ilk kez ihdas edilmiş olmasını çok değerli buluyoruz.

Temas Grubu, İslam ülkelerinin ortak tavır sergileyerek birlikte diplomatik girişim yapmalarına imkân sağlamıştır.

Bu sayede, kınamanın ötesine geçilmiş, Filistin meselesinde toplumlarımızın hissiyatı ve beklentisi doğrudan muhataplara aktarılmış, Batı dahil önde gelen aktörler üzerinde baskı oluşturulmuş, uluslararası toplum tavır almaya zorlanmıştır.

Nitekim, 12 Aralık'ta Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda Türkiye dahil 104 ülkenin eş-sunucu olduğu, acil insani ateşkese ilişkin karar tasarısı, 153 oyla kabul edilmiştir.

26 Ekim'deki oylamaya kıyasla, daha önce çekimser kalan 27 ülkenin tavrının Filistin lehine değişmesi, diplomatik temaslarımızın etkili olduğunun bir göstergesidir.

Değerli Milletvekilleri,

Türkiye, Filistin konusunda çözüm odaklı girişimlerini iki ana kulvarda yürütmektedir.

Birinci kulvarda; ateşkesin sağlanması, insani yardımların ulaşması ve Filistinlilerin Gazze'den sürülmesinin engellenmesi için çaba sarfetmekteyiz. Aynı zamanda, bu vahşetin bölgede toplumsal bir patlamaya yol açma riskini de gündeme taşımaktayız.

İkinci kulvarda ise; kalıcı barış ve güvenliğin ancak iki devletli çözümle tesis edilebileceğini vurgulamaktayız. Sorunun, sadece İsrail'in güvenliğini temel alan ve Gazze odaklı tedbirlerle çözülemeyeceğine dikkati çekmekteyiz.

İsrail işgali son bulmadan sorun çözülemez. Egemen ve bağımsız Filistin devleti, bir an önce kurulmalıdır.

Bölge ülkelerinin de sorunu sahiplenmesi ve çözümün ortağı olması, artık stratejik zaruret haline gelmiştir.

Türkiye olarak gündem taşıdığımız garantörlük mekanizması tam da bunu hedeflemektedir.

Türkiye olarak, bugüne kadar 2.500 ton insani yardım ulaştırdık. Ayrıca El Ariş limanına Kuveyt ile birlikte 1.107 ton yardım ilettik. 283 kanser hastası ve yaralıları ülkemize getirdik. Gazze'de sahra hastanesi kurma çalışmalarımız da sürmektedir.

Bugüne kadar toplam 1.149 kişinin Gazze'den tahliyesini gerçekleştirdik. Geride kalan vatandaşlarımızın ve aile bireylerinin tahliye işlemlerini sürdürüyor, güvenli şekilde ve en kısa zamanda sonuçlandırmayı hedefliyoruz.

İsrail işgali son bulmadan sorun çözülemez. Egemen ve bağımsız Filistin devleti, bir an önce kurulmalıdır. Bölge ülkelerinin de sorunu sahiplenmesi ve çözümün ortağı olması, artık stratejik zaruret haline gelmiştir. Türkiye olarak gündeme taşıdığımız garantörlük mekanizması tam da bunu hedeflemektedir.

Değerli Milletvekilleri,

Kuzeyimizde ise eşzamanlı olarak Ukrayna Savaşı devam etmektedir. Savaşın adil ve kalıcı bir barış temelinde sonlandırılmasına dönük çabalarımız kapsamında, Kırım dahil Ukrayna'nın toprak bütünlüğü ve egemenliğinin yeniden tesisine kuvvetli destek vermekteyiz.

Savaşın bölgesel ve küresel etkilerinin sınırlandırılmasına çalışmaktayız.

Küresel gıda güvenliğinin sağlanmasında ve Karadeniz'de istikrarın muhafazasında kilit rol oynayan ve 33 milyon ton tahılı dünya piyasalarına ulaştıran Karadeniz Girişimi'nin yeniden canlandırılması yönünde gayretlerimiz yoğun şekilde devam ediyor.

Savaşın ortaya çıkarttığı olumsuz konjonktüre rağmen, Rusya ve Ukrayna'yla

ikili işbirliğimizi milli çıkarlarımız ve uluslararası yükümlülüklerimiz temelinde yürütüyoruz. Kırım Tatar Türklerinin haklarının gözetilmesi ve garanti altına alınması, her daim önceliğimizdir.

Tarafları ülkemizde bir araya getirmek için uygun koşulları aramaya devam edeceğiz.

Ukrayna Savaşı devam etmektedir. Savaşın adil ve kalıcı bir barış temelinde sonlandırılmasına dönük çabalarımız kapsamında, Kırım dahil Ukrayna'nın toprak bütünlüğü ve egemenliğinin yeniden tesisine kuvvetli destek vermekteyiz.

Değerli Milletvekilleri,

Suriye'ye yönelik politikamızın ana unsurları bellidir:

- Suriye'nin toprak bütünlüğü ve siyasi birliğine bağlılığımız tamdır.
- PKK/YPG başta olmak üzere terör örgütleriyle mücadelemiz sürecektir.
- Suriye'den ülkemize göç akışını önlemeye ve ülkemizdeki Suriyelilerin gönüllü geri dönüşünü sağlamaya önem veriyoruz.
- Suriye'de iç barışın sağlanmasını teminen 2254 sayılı BM Güvenlik Konseyi kararı dahil siyasi süreçleri destekliyoruz.

Bu hedefler doğrultusunda hem sahada, hem masada çabalarımızı sürdürmekteyiz.

Suriye'nin kuzeyinde bir terör devleti teşkil edilmesini engellemeye yönelik mücadelemizi yürütmekteyiz.

DEAŞ'la mücadele kisvesi altında PKK/YPG/SDG terör örgütünü desteklemenin stratejik bir hata olduğunu başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere tüm muhataplarımıza vurgulamaya devam edeceğiz.

Suriye'nin toprak bütünlüğü ve siyasi birliğine bağlılığımız tamdır.

PKK/YPG başta olmak üzere terör örgütleriyle mücadelemiz sürecektir.

PKK terör örgütü ve uzantılarına yönelik mücadelemizi Irak'ta da hız kesmeden sürdürüyor, gerekli gördüğümüz güvenlik önlemlerini uygulamakta tereddüt etmiyoruz.

Türkmen soydaşlarımıza desteğimizi sürdürüyoruz.

Irak'taki her kesimle yakın işbirliği halinde Irak'ın bütünlüğü, istikrarı ve refahına yönelik çalışmalara destek veriyoruz. Irak'ın olumlu bir gündem temelinde bölgesiyle bütünleşmesini destekliyoruz. Bu kapsamda, stratejik önemdeki Kalkınma Yolu projesinde Irak'la birlikte çalışıyoruz.

PKK ile mücadele dahil tüm bu hususları, iki gün önce (19 Aralık) Ankara'da ağırladığımız, siyasi, askeri ve güvenlik yetkililerinden oluşan üst düzey Irak heyetiyle de etraflıca ele aldık.

Değerli Milletvekilleri,

Libya'da ülkenin birlik ve bütünlüğünü korumak ve ülkenin tekrar çatışmalara sürüklenmesini önlemek, temel önceliğimizdir.

Libya'nın Doğu, Batı ve Güneyindeki tüm kesimlerle diyalogumuzu geliştirmeyi sürdüreceğiz. Bingazi Başkonsolosluğumuzu yakın zamanda yeniden faaliyete geçireceğiz.

Milli davamız Kıbrıs meselesinin Ada'daki gerçekler temelinde, adil, kalıcı ve sürdürülebilir bir çözüme

kavuşturulması, nihai amacımızdır. İki tarafın da egemenlik statüleri eşitlenmediği sürece, taraflar arası bir müzakerenin gerçekleştirilmesi mümkün değildir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin tanınması ve diğer ülkelerle ilişkilerinin geliştirilmesi doğrultusunda çalışmalarımızı kararlılıkla sürdüreceğiz.

Komşumuz Yunanistan'la ilişkilerimizi olumlu gündem temelinde, samimi ve

yapıcı bir diyalogla ilerletmeyi arzu ediyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın son ziyareti de bu anlayışımızın somut tezahürü olmuştur.

Batı Trakya ve Onikiadalar'da mukim soydaşlarımızın haklarını her fırsatta savunmaya da devam ediyoruz.

Parçası olduğumuz Balkanları, barış, istikrar ve refahın birlikte ilerletilebileceği bir bölge olarak görüyoruz. Aramızdaki tarihi ve insani bağlar, Balkanlarda bizi diğer aktörlerden ayıran temel unsurlardır. Bu çerçevede Balkanlardaki sarsılmaz bağlarımızı ve mevcudiyetimizi korumakta kararlıyız.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin tanınması ve diğer ülkelerle ilişkilerinin geliştirilmesi doğrultusunda çalışmalarımızı kararlılıkla sürdüreceğiz.

İttifaklar ve Yeni Ortaklık Mekanizmaları

Avrupa-Atlantik coğrafyasındaki ittifak ve ikili ilişkilerimiz, son 70 yıldır Türk dış politikasının önemli başlıklarından biridir.

Türk Silahlı Kuvvetleri, NATO'nun faaliyetlerine katılmaya devam etmektedir. Halihazırda Kosova'daki NATO Görev Gücü komutanlığını üstlenmiş bulunmaktayız. Macaristan, Bulgaristan, Romanya ve Irak'taki NATO misyonlarında da aktif olarak yer almaktayız.

İsveç'in NATO'ya Katılım Protokolü ile ilgili süreçte nihai kararı, Yüce Meclisimiz verecektir.

Bazı NATO ülkelerinin son yıllarda uyguladığı politikalara baktığımızda, Suriye'de PKK/YPG'ye verilen destek ve Türkiye'ye savunma sanayinde uygulanan yaptırımlar, bir çelişki oluşturmaktadır. Bu çelişkiyi, her platformda dile getirmekle kalmayıp, bunun jeo-stratejik risklerini ve NATO ülkelerinin güvenliğini zedelediğini de izah etmekteyiz.

Avrupa Birliği ile bütünleşme sürecimizi ilerletme konusunda kararlıyız. Ancak, bunun için Birliğin de gerekli iradeyi sergilemesi gerekmektedir.

Avrupa Birliği'nin, bazı üyelerinin dar çıkar hesaplarından kaynaklanan stratejik vizyon ve sağduyu eksikliğinden kurtulması elzemdir.

Avrupa Birliği, diğer aday ülkeler için attığı teşvik edici adımları Türkiye için maalesef atmamaktadır.

Birlik, ülkemizin üyelik sürecini canlandıracak somut adımlar atarsa, bunun her iki taraf için de yeni fırsatlar doğuracağına inanıyorum.

Ancak, Avrupa Birliği'nin Türkiye'yi ortak değil rakip olarak görmesi ve bazı NATO müttefiklerimizin güvenlik hassasiyetlerimizi dikkate almaması, ülkemizi daha fazla kabiliyet ve alternatif stratejiler geliştirmeye yöneltmektedir.

Bu, bizim için bir tercih değil; devletimizin ve milletimizin bekası için zorunluluk haline gelmiştir.

Avrupa Birliği'nin Türkiye'yi ortak değil rakip olarak görmesi ve bazı NATO müttefiklerimizin güvenlik hassasiyetlerimizi dikkate almaması, ülkemizi daha fazla kabiliyet ve alternatif stratejiler geliştirmeye yöneltmektedir.

Ekonomik Kalkınma ve Refahın Geliştirilmesi

Bölgemizde istikrar ve refah ortamını güçlendirme hedefimiz doğrultusunda, Mısır ve Körfez ülkeleriyle ilişkilerimizi geliştirmeye ve derinleştirmeye özellikle gayret ediyoruz. Geldiğimiz noktada Sayın Cumhurbaşkanımız, Körfez İşbirliği Konseyi toplantısına onur konuğu olarak davet edilmiştir.

Öte yandan, bölgesel bağlantısallığı güçlendirme çabalarımız çerçevesinde, "Hazar Geçişli Doğu-Batı Orta Koridorunu" etkili bir güzergah yapmayı amaçlıyoruz.

Azerbaycan ve Türkmenistan doğalgazını, ülkemiz üzerinden Avrupa'ya taşıyacak projelerin geliştirilmesi için çalışmalarımıza devam etmekteyiz. Bulgaristan, Macaristan ve Romanya ile imzaladığımız doğalgaz tedarik anlaşmaları da Avrupa'nın enerji arz güvenliğine katkılarımızın diğer somut örneklerindedir.

Bölgemizde istikrar ve refah ortamını güçlendirme hedefimiz doğrultusunda, Mısır ve Körfez ülkeleriyle ilişkilerimizi geliştirmeye ve derinleştirmeye özellikle gayret ediyoruz.

Azerbaycan ile Ermenistan arasında İkinci Karabağ Savaşı'ndan sonra beliren tarihi barış fırsatı, daha da güçlenmiştir. İki ülke arasında somut güven artırıcı adımlar atılması kararından memnuniyet duyuyor; barış anlaşmasının biran önce imzalanmasını arzu ediyoruz.

Kardeş Azerbaycan'la müttefiklik seviyesine yükselttiğimiz ilişkilerimizi, her alanda geliştirmekteyiz. İşgalden kurtarılan toprakların yeniden imarına ve ihyasına destek vermekteyiz.

Ermenistan'la başlattığımız normalleşme sürecini, Azerbaycan'la yakın eşgüdüm içerisinde, bölgesel gelişmeleri de dikkate alarak yürütmeye devam edeceğiz.

Bazı üçüncü ülkelerin 1915 olaylarıyla ilgili asılsız iddiaları ısıtarak tekrar gündeme getirmesi, normalleşme sürecini baltalayacaktır. Bu ülkeler, Ermenistan'a iyilik yapmıyorlar.

Güney Kafkasya'da Azerbaycan'la birlikte öncülüğünü yaptığımız 3+3 Bölgesel İşbirliği Platformu, ilk kez Dışişleri Bakanları düzeyinde Tahran'da toplanmıştır. Bir sonraki toplantıyı ise 2024 yılı içinde ülkemizde düzenleyeceğiz.

İran Cumhurbaşkanı Sayın Reisi, Yüksek Düzeyli İşbirliği Konseyi 8. Toplantısı vesilesiyle yakın zamanda ülkemizi ziyaret edecektir.

Sayın Cumhurbaşkanımızın çabalarıyla kurumsallaşan Türk Devletleri Teşkilatı'nın küresel etkisi artmaktadır. Bu Teşkilatın, güvenlikten ekonomiye her alanda kapsamlı bir entegrasyon modeline dönüşmesini hedefliyoruz.

Ayrıca Özbekistan, Kazakistan, Türkmenistan, Kırgızistan ve Tacikistan ile her alanda ikili ilişkilerimizi daha da ilerletiyor ve kurumsallaştırıyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanımızın çabalarıyla kurumsallaşan Türk Devletleri Teşkilatı'nın küresel etkisi artmaktadır. Bu Teşkilatın, güvenlikten ekonomiye her alanda kapsamlı bir entegrasyon modeline dönüşmesini hedefliyoruz.

Değerli Milletvekilleri,

Dostluklarımızı ve işbirliklerimizi güçlendirme vizyonumuz, yakın coğrafyamızla sınırlı değildir.

Dış politikamızda özel bir yere sahip olan Afrika'daki ağırlığımız, giderek pekişmektedir. Kıtayla güvenlikten

sağlığa her alanda devam eden işbirliğimiz, eşit ortaklık ve karşılıklı fayda temelinde sürmektedir.

Yeniden Asya Girişimi çerçevesinde Asya ülkeleriyle ilişkilerimizi kapsamlı ve çok boyutlu bir yaklaşımla geliştirmekteyiz.

Pakistan, Endonezya, Malezya başta olmak üzere Güney Asya'daki kardeş ülkelerle karşılıklı dayanışma içerisinde münasebetlerimizi üst seviyeye çıkarmaya yönelik girişimlerimizi sürdürmekteyiz.

Çin Halk Cumhuriyeti'yle ekonomik ilişkilerimizi derinleştirirken siyasi diyalogumuzu artırıyoruz. Aynı zamanda, Uygur Türkü soydaşlarımızın temel hak ve özgürlüklerinin korunmasına ilişkin hassasiyetlerimizi gerek ikili düzeyde, gerek uluslararası platformlarda daima vurgulamaktayız.

Latin Amerika ve Karayipler Açılım Politikası kapsamında yürüttüğümüz faaliyetler, sonuç üretmeye başlamış; yatırım, turizm ve ticaret alanlarında önemli mesafeler katedilmiştir.

Dış politikamızda özel bir yere sahip olan Afrika'daki ağırlığımız, giderek pekişmektedir. Kıtayla güvenlikten sağlığa her alanda devam eden işbirliğimiz, eşit ortaklık ve karşılıklı fayda temelinde sürmektedir.

2024'e Bakış

Küresel sistemin dönüşümüne tesir etme stratejimiz çerçevesinde; tüm dünyadaki gelişmeleri bütüncül bakış açısıyla takip etmekteyiz.

Sayın Cumhurbaşkanımızın dediği gibi, "Daha adil bir dünya mümkün"dür. Bu ideale ulaşmanın yolu, BM Güvenlik Konseyi ve uluslararası finans kuruluşları başta olmak üzere çoktarafli yönetim mimarisinin, yeniden yapılandırılmasından geçmektedir.

Küresel ekonomik gelişmelerin jeopolitik izdüşümleri artmaktadır. Kritik hammadde ve tedarik zincirleri; yeni ulaştırma, lojistik ve enerji koridorları, küresel rekabetin vazgeçilmez parçası olmayı sürdürmektedir.

Biz de tüm bu projelerin içerisinde yer almakla yetinmeyip, Türkiye'nin merkezinde olduğu yeni girişimleri geliştirmekteyiz.

Çevre sorunları ve iklim değişikliğinin küresel düzeydeki etkilerini bertaraf etme amaçlı, Sıfır Atık gibi uluslararası çabalara öncülük etmekteyiz.

Yapay zekâ gibi çığır açan teknolojiler, çalışma hayatından ekonomiye, bilgiye erişimden uluslararası siyasete her alanı dönüştürmektedir. Ve bu dönüşümün sadece başındayız. Türkiye olarak yenilikleri yakından takip ediyor, yapılanmamızı buna göre şekillendiriyoruz.

Yapay zekâ gibi ıgır açan teknolojiler, çalışma hayatından ekonomiye, bilgiye erişimden uluslararası siyasete her alanı dönüştürmektedir. Ve bu dönüşümün sadece başındayız. Türkiye olarak yenilikleri yakından takip ediyor, yapılanmamızı buna göre şekillendiriyoruz.

Değerli Milletvekilleri,

261 dış temsilciliğimizle dünyada en geniş dış temsil ağına sahip ilk 5 ülke arasında yer almaktayız.

Bu sayede yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın çıkarlarını koruyor, en st standartlarda konsolosluk hizmetleri veriyoruz.

Dış temsilciliklerimizde, vatandaşlarımıza 70'i aşkın türde konsolosluk hizmeti sunmaktayız. 2023 yılı başından bu yana gerçekleştirdiğimiz konsolosluk işlemi sayısı 3 milyona ulaşmış durumdadır.

Son seçimler kapsamında, yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın oy kullanabilmelerini teminen tüm imkanlar seferber edilmiştir. Nitekim 2014'teki seçimlerde 530 bin vatandaşımız oy kullanırken, 2023 yılında bu sayı 2 milyona yaklaşmıştır.

Öte yandan, nefret söylemi, ırkçılık, yabancı ve İslam düşmanlığı, tüm dünyada, özellikle de Avrupa lkelerinde, ürkütücü bir boyuta ulaşmıştır. Uluslararası platformlarda bu tehditlerle mücadelele dair girişimlere öncülük etmekteyiz.

Aynı zamanda, tüm soydaş ve akraba topluluklarımızın yanlarında olmayı, refah ve huzurları için çalışmayı da sürdürüyoruz.

Değerli Milletvekilleri,

Yoğun dış politika gündemimiz, her açıdan güçlü bir Hariciye teşkilatını elzem kılmaktadır. Göreve geldiğim günden itibaren Bakanlığımızın işleyişini daha etkin kılmaya yönelik adımlar atıyoruz.

Fiziki koşulların iyileştirilmesi, teknik imkanların güçlendirilmesi, personel sayısının artırılması ve mevzuatın güncellenmesi şeklinde dört alanda Bakanlığımızı modern koşullara uygun hale getirmeye çalışıyoruz.

Dış temsilcilik sayımızdaki artış doğrultusunda, Diplomatik Kariyer Memuru alımlarına devam etmekteyiz.

Bütçe imkanlarımız çerçevesinde, dış temsilciliklerimizin altyapılarını güçlendirmekteyiz.

Bilgi teknolojileri altyapımızda başlattığımız iyileştirme ve yenileme çalışmalarımıza 2024'te de devam edeceğiz.

Değerli Milletvekilleri,

2022 yılı Kesin Hesabına göre yılsonu harcamamız 10,9 milyar TL olarak gerçekleşti.

Kesin Hesabımızı, malî mevzuatın öngördüğü şekil ve sürelerde hazırladık, zamanında Hazine ve Maliye Bakanlığına ilettik. 2024 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile de Bakanlığımıza 31,4 milyar TL ödenek tahsisi öngörülüyor.

Buna ilaveten, yüklendiği görevler çerçevesinde 4,2 milyar TL'si Ulusal Ajans ve AB programlarına katılım olmak üzere AB Başkanlığı için toplam 4,6 milyar TL tutarında bütçe teklifi ile Türk Akreditasyon Kurumu'nun 266 milyon TL'lik 2024 bütçe teklifi de onayınıza sunuldu.

Tasarruf tedbirlerine riayet edilmek suretiyle etkin kullanılan bütçemizin denetimi konusunda Sayıştay Başkanlığımızla yakın işbirliğimiz sürüyor.

Değerli Milletvekilleri,

Bakanlığımız, ülkemizi her alanda daha güçlü, daha müreffeh ve dünya siyasetinde daha etkili kılmak için çalışmalarına, özveriyle ve kararlılıkla devam edecektir.

2024 yılında dış ilişkilerimizi daha ileri taşıma noktasında Yüce Meclisimizin değerli milletvekillerinin katkıları, bizlere rehberlik edecektir.

2024 yılı bütçemizin, ülkemiz menfaatlerinin yanısıra yurtdışındaki vatandaşlarımızın hak ve çıkarlarının korunması amacıyla en verimli, etkin ve şeffaf biçimde kullanılacağını belirterek hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

Dr. Hakan Fidan

28 Mayıs 2023 günü ikinci turu yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ardından kurulan kabinede Dışişleri Bakanı olarak atanan Hakan Fidan, 1968'de Ankara Hamamönü'nde doğdu.

Kara Kuvvetleri Muhabere Okulu ve Kara Kuvvetleri Dil Okulu'ndan mezun olan Fidan, akademik tahsilinin büyük kısmını Türk Silahlı Kuvvetlerindeki (TSK) görevi esnasında yaptı. Yurtdışı NATO görevi sırasında University of Maryland University College'da Siyaset ve Yönetim Bilimi alanında lisansını tamamladı. Ardından Bilkent Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden yüksek lisans ve doktora dereceleri aldı.

TSK'daki hizmetini müteakip akademik hayata yoğunlaşan Fidan, Hacettepe ve Bilkent Üniversitelerinde uluslararası ilişkiler alanında dersler verdi.

Devlet kademelerinde dış politika ve güvenlik alanlarında kritik görevlere getirildi. Sırasıyla Türk İşbirliği ve Kalkınma Ajansı (TİKA) Başkanı, Başbakanlık Dış Politika ve Güvenlik Konularından Sorumlu Müsteşar Yardımcısı, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı Yönetim Kurulu Üyesi, Başbakan Özel Temsilcisi, Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) Müsteşar Yardımcısı, MİT Müsteşarı/ Başkanı ve Cumhurbaşkanı Özel Temsilcisi görevlerinde bulundu.

27 Mayıs 2010'da MİT Müsteşarı olarak atanan Fidan 13 yıl bu görevde kaldı.

Fidan, evli ve üç çocuk babasıdır.

Dr. Hakan Fidan

Hakan Fidan is appointed as the Minister of Foreign Affairs in the new cabinet formed after the second round of the presidential elections held on May 28, 2023. He was born in Hamamönü, Ankara in 1968.

Having graduated from the Turkish Military Academy and the Land Forces Language School, Fidan pursued a significant part of his academic studies during his service in the Turkish Armed Forces. While on a NATO mission abroad, he obtained bachelor's degree in Politics and Administrative Science from the University of Maryland University College. He then obtained his master's and doctoral degrees from the Department of International Relations at the Bilkent University.

Following his service in the Turkish Armed Forces, Fidan focused on academic life and gave lectures in the field of International Relations at Hacettepe University and Bilkent University.

He held critical positions in the state administration in foreign policy and security domains. He served as the President of the Turkish Cooperation and Coordination Agency, Deputy Undersecretary responsible for foreign policy and security issues at the Prime Ministry, Board Member of the International Atomic Energy Agency, Special Representative of the Prime Minister, Deputy Undersecretary of the National Intelligence Organization, Undersecretary/Director of the National Intelligence Organization, and Special Representative of the President.

Fidan was appointed as the Undersecretary/Director of the National Intelligence Organization on May 27, 2010, and served in that position for 13 years.

Fidan is married and has three children.

About SAM

Center for Strategic Research of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Türkiye (SAM) is a think-tank and a research center which is chartered by law and has been active since May 1995. SAM was established as a consultative body to provide Turkish Foreign Policy decision makers with scholarly and scientific assessments of relevant issues, and reviews Turkish foreign policy with a futuristic perspective.

SAM conducts research, organizes scholarly events relevant to the ever expanding spectrum of Turkish Foreign Policy in cooperation with both Turkish and foreign academicians, its counterparts from around the world as well as various universities and government agencies. SAM provides consultancy to the foreign ministry departments as well as some other state institutions in foreign policy issues while also establishing regional think-tank networks.

In addition to its role of generating up-to-date information, reliable data and insightful analysis as a think-tank, SAM functions as a forum for candid debate and discussion for anyone who is interested in both local and global foreign policy issues. Increasingly, SAM has become a center of attraction since it successfully brings scholars and policy makers together for exchange of ideas in panels, in-house meetings, seminars and training programs for young diplomats.

SAM has a widening range of publications. Along with its traditional publication, Perceptions, which is a quarterly English language journal that hosts distinguished Turkish and international scholars within its pages, SAM recently initiated Vision Papers which expresses the views of the H.E. Foreign Minister and SAM Papers that will cover the current debates of foreign policy by various scholars.

With its commitment to contribution to the body of knowledge and constructive debate particularly in Turkish Foreign Policy, SAM will continue to serve as an indispensable think-tank and research center given its role promoting interaction and mutual benefits among the MFA, NGOs, other think-tanks and the broader scientific community and hence strengthen the human and intellectual capital of Türkiye.

stratejik araştırmalar merkezi
center for strategic research

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı
Republic of Türkiye Ministry of Foreign Affairs

Republic of Türkiye Ministry of Foreign Affairs Center for Strategic Research

Dr. Sadık Ahmet Cad. No. 8 Balgat - 06100 Ankara/ Türkiye

strategy@mfa.gov.tr (+90) 312 292 10 00

www.sam.gov.tr sam_mfa sam_mfa_turkiye